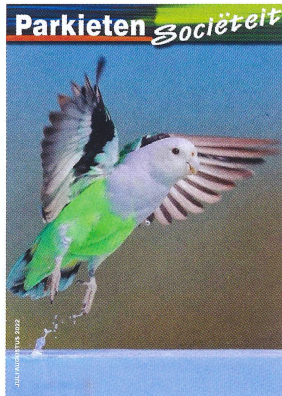

Parkieten *Soci eteit*

JULI/AUGUSTUS 2022

Grijskopdwergpapegaaï,
Agapornis canus
Foto: Sheau Torng Lim

3

De juiste voeding is een uitdaging voor Mark de With
Tekst: Jos Hubers

8

Het kweken van grote ara's, deel 2
Tekst: Rosemary Low

14

Mijn ervaring met het houden en kweken van cana's
Tekst: Helmut Feldker

21

De bluebonnet staat zijn mannetje, deel 1
Tekst: Adri van Kooten

- 2** Van de bestuurstafel
- 6** Test uw kennis
- 26** Test uw kennis antwoorden
- 29** Column
- 30** Sociëteitnieuws
- 30** Vraag en aanbod
- 31** Colofon afdelingen
- 32** Colofon

Mijn ervaring met het houden en kweken van cana's

Tekst: Helmut Feldker

Foto's: Helmut Feldker tenzij anders vermeld

Oorsprong van mijn vogelhobby

De hobby van het kweken van vogels werd mij in mijn jeugd doorgegeven door mijn vader, een enthousiast vogelliefhebber en -kweker. Nadat ik in 1992 trouwde was en met mijn vrouw in Kettenkamp kwam te wonen, pendelde ik nog een jaar lang elke dag naar mijn ouderlijk huis om voor mijn vogels te zorgen. In die tijd hield ik grasparkieten, verschillende neophema's en forpusen. In 1993 realiseerde ik bij mijn nieuwe huis, de droom van een eigen vogelhuis met buitenvolières. In dit 16 m lange en 4,5 m brede gebouw zijn acht binnenvolières ondergebracht, elk 2,5 m lang en 1,2 m breed met daarnaast buitenvolières van 2,5 m lang. Elke binnenvolière is uitgerust met LED-verlichting, die wordt aangestuurd door een klok en een schemerschakelaar. De buitenvolières zijn alleen van boven met gaas overdekt, zodat de vogels in de regen kunnen baden of in de zon kunnen zitten. Er zijn tussen de volières scheidingswanden geplaatst van glas, zodat de vogels elkaar niet kunnen verwonden. De toegang tot de binnenvolière is via een luikje dat kan worden gesloten, althans in de winter. Aan de muur van het binnenverblijf, tegenover de binnenvolières, bevinden zich achtien broedkooien en een voerkuken. Elke kooi is uitgerust met LED-

Grijskopdwergpapegaai in het topje van een 'doornstruik'.

Foto: Sheau Torng Lim

Groepje liliane's en cana's struinen gezamenlijk over de bodem rond.

lampjes, die worden aangestuurd door een timer.

Beschrijving

De grijskopagapornis, beter bekend als de cana, hebben een totale lengte van 13 cm tot 15 cm en wegen tussen 26 gram en 32 gram. Voor de algemene beschrijving verwijs ik naar de foto's.

De snavel is bij beide geslachten witgrijs. Kunnen de vogels buiten in de volièr vliegen, wordt de snavel donkerder.

Jonge cana's lijken qua uiterlijk op vrouwtjes, maar hun snavel is nog geelbruin en heeft een donkere verkleuring aan de basis. Soms vertonen jonge mannetjes al een dof grijze verkleuring op de kop, hals en bovenborst. De jeugdruï is voltooid

als de jongen vier tot vijf maanden oud zijn.

Naast de nominaat, *Agapornis canus canus*, wordt een tweede ondersoort erkend, die in de systematiek is opgenomen onder de wetenschappelijke naam *A. c. ablectaneus*. Deze ondersoort is minder gelig en het grijs heeft een lichtpaars gloed.

Habitat

De cana komt voor op het eiland Madagaskar. Zij geven de voorkeur aan graslandvegetatie, bedekt met bomen en struiken. Maar de vogels zijn ook te vinden in losse bosop-

Foto pagina 16/17:

Cana geflankeerd door een shalaweaver en een zwartmaskerduifje.

Foto: Sheau Torng Lim

Mijn vogelhuis met buitenvolières.

standen, aan bosranden, op akkers en rijstvelden, en ze zijn vaak te zien langs wegen. Het leefgebied van de grijskoppes bevindt zich op hoogtes tot 1500 meter boven de zeespiegel. Om zich te voeden, komen de vogels gewoonlijk naar de grond en eten graszaden. Ze broeden tussen november en april. Wanneer de vogels hun partner hebben gevonden, scheiden zij zich van de andere, kleinere groepen om een geschikte broedholte te vinden. De gevonden broedholte wordt dan door beide paarpartners geïnspecteerd. Het vrouwtje begint nestmateriaal aan te voeren, dat bestaat uit stukjes gras, delen van bladeren en schors. Het vrouwtje stopt het nestmateriaal tussen haar rugveren en brengt het dan naar de nestholte. De cana legt drie tot zes eieren, die uitsluitend door het vrouwtje wordt uitgebroed.

Eckhard Lietzow, die Madagaskar samen met anderen bezocht heeft, vermeldt nog het volgende: 'De literatuur geeft aan dat cana's niet in het hoogland (in het midden van Madagaskar) voorkomen. We kunnen dit zelf niet beoordelen omdat we er niet geweest zijn, maar naar de mening van onze gids komt de cana op het hele eiland voor, inclusief het hoogland. Enige scepsis bij

de opmerkingen van de gids is, denken we wel op zijn plaats, gezien zijn eerdere opmerkingen over vasapapegaaien wat pertinent onjuist was. We kunnen ook niet beoordelen waar de grens ligt van het verspreidingsgebied van de ondersoort *A. c. ablectaneus*. Deze moet in het westzuidwestelijk gebied voorkomen, maar hier zijn we op de beschikbare literatuur aangewezen. Het is voor ons in ieder geval duidelijk dat de cana's in het westen nog algemeen voorkomen. Het schijnt dat ze in het oosten, door het voor hen minder gunstige klimaat, minder algemeen zijn.

Cana's leven ook op verschillende eilanden in de nabijheid van Madagaskar, waar ze ingevoerd zijn. De populatiegrootte op deze eilanden (Rodrigues, Réunion, Mauritius, Komoren en Seychellen) zijn niet bekend en onzeker. Op de Komoren zouden ze algemeen zijn, maar op de Seychellen (ooit algemeen) tegenwoordig al lang niet meer.

Huisvesting en de kweek

Ik houd al heel lang één of twee paren cana's. In 2005 kon ik verschillende cana's kopen van een bekende kweker. Sindsdien heb ik zeer goede kweekresultaten gehad. Ik geloof dat het broeden succesvol-

De loopgang van waaruit het voer wordt verstrekt.

ler is als je meerdere paartjes hebt, omdat de vogels elkaar stimuleren om te broeden.

Mijn cana's zijn buiten het broedseizoen gehuisvest in de eerder beschreven binnenvolières met buitenvolières (vrouwtjes en mannetjes gescheiden). Deze cana's verblijven het grootste deel van de tijd in de buitenvolières. Alleen als het erg warm is in de zomer of erg koud in de winter, vliegen de vogels naar binnen. De cana's gaan verder naar binnen om te eten en te overnachten. Tijdens het koude seizoen wordt de volière verwarmd tot 12 à 15 graden, met een infraroodverwarming.

Hoewel cana's in vergelijking met de meeste andere agaporniden niet als gemakkelijk te kweken worden beschouwd, heb ik in het verleden toch enig succes gehad. Begin september heb ik de afzonderlijke paartjes in de hierboven beschreven broedkooien geplaatst. Om te nestelen, krijgen mijn paartjes horizontale kastjes die ik zelf heb gebouwd. Deze zijn rechthoekig met een uitsparing op een lager niveau, waar de vogels hun nest kunnen bouwen. Wanneer de vogels twee weken bij elkaar zitten, bevestig ik de nestkasten aan de voorkant van de

Het opfokvoer.

Kopstudie man cana.

De legfels kunnen soms groot uitvallen.

kweekkooien. Het duurt niet lang of de vrouwtjes zijn geïnteresseerd in de nestkast. Van nu af aan worden elke dag drie tot vier verse bladeren van de laurier in de kooien gelegd. De vrouwtjes snijden met hun snavel smalle reepjes van de bladeren, stoppen die in hun onderrugveren en vervoeren ze naar de binnenkant van de nestkast. Vergeleken met de andere agapornidensoorten, hebben cana's echter betrekkelijk weinig nestmateriaal. Soms zag ik alleen de bodem van de holte bedekt met aangevreten plantendelen, maar vaak was de laag enkele centimeters hoog. Het is even afwachten, maar vaak duurt het niet lang of de eerste eieren worden gelegd. Een legsel bestaat meestal uit vier tot zes eieren, die het vrouwtje 21 dagen alleen bebroedt. Mijn cana's hebben echter regelmatig zeven of acht jongen, die niettemin goed worden verzorgd door de ouders. Gedurende deze tijd zijn mijn vrouwtjes ongevoelig gebleken voor nestcontrole. Zelfs wanneer vrouwtjes op het legsel broeden, wordt aan het nest ijverig verder gebouwd. Het blijft dus erg belangrijk om elke dag verse bladeren te geven. De bladeren worden weggestopt in het nest, zodat de eieren niet uitdrogen. Tijdens het broeden brengen

de meeste mannetjes tijd door voor de nestkast. Als de jongen uit het ei komen, worden ze eerst alleen door het vrouwtje gevoed, later helpt het mannetje daarbij. De nestperiode bedraagt 35 tot 40 dagen. Na het uitvliegen, hebben de jonge vogels nog ongeveer twee weken nodig voordat ze zelfstandig zijn. Gaan ze echter weer broeden, dan moeten ze uit de broedkooien worden gehaald. Mijn jonge cana's worden eerst in aparte kooien geplaatst (mannetjes en vrouwtjes apart) en later in de hierboven beschreven buitenvolière geplaatst. In de buitenvolières kunnen de vogels zich uitleven en hun spieren opbouwen. Als de cana's in een groep worden gehuisvest, is het makkelijker om ze aan nieuw voedsel te laten wennen. Dit komt omdat voedselnijd groter is in een groep, dan als koppel vogels.

Dieet

Ik geef mijn cana's als basisvoeding een één op één mengsel, van forpussenvoer en een goed grasparrietenvoer. Bovendien krijgen de vogels het hele jaar door opfokvoer, dat ik zelf samenstel. Het opfokvoer bestaat uit een goed eivoer, slazaad, onkruidzaad, kiemvoer en geraspte groenten en fruit (bijvoorbeeld wortelen, appel, paprika's, broccoli). Dit alles wordt met elkaar vermengd en verrijkt met glucose en mineralen. Buiten het broedseizoen krijgen de cana's dit voedsel slechts in klei-

Net uitgekomen jongen.

Eén van mijn kweekmannen.

Ervaring met het houden van een kolonie

Ik heb eens geprobeerd cana's te kweken in een kolonie. Ik had vier jonge paartjes uitgekozen en ze in een buitenvolière ondergebracht. Deze vier paren kregen een lange tijd om elkaar te leren kennen en later te paren. Helaas wilden twee mannetjes met hetzelfde vrouwtje paren en kwam het bij deze vogels alleen tot ruzies. De twee paren die wel gepaard hadden, legden eieren en begonnen met broedden. Dit leidde helaas niet tot een goed broedsucces. Waarschijnlijk omdat de vogels zich te veel gestoord voelden. Het is gebleken dat mijn cana's het beste broeden in de broedkooien, omdat ze zich dan toch rustiger voelen.

Voor nadere informatie of contact kunt u mijn website www.feldker-sittiche.de bezoeken.

Een groep vrouwtjes.

ne hoeveelheden. Tijdens de kweekperiode wordt de hoeveelheid opfokvoer aanzienlijk verhoogd, maar slechts zoveel als zij op een dag

verbruiken. Dit voedsel wordt door de cana's zeer gretig opgenomen, vooral wanneer er jongen zijn.

Zeer geschikt voor allerlei vogels: van kaketoë tot forpus!

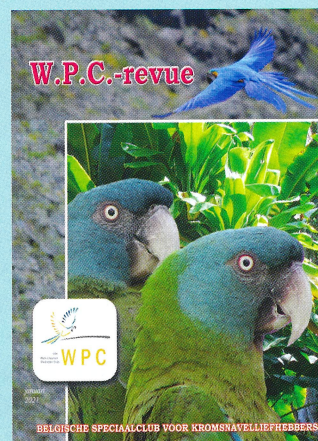
5718 parkiet overall is een rijk gevarieerde zadenmengeling voor alle soorten parkieten.

- ✓ Samenstelling zonder zonnepitten
- ✓ Ideaal voor in gemengde parkietenvolières
- ✓ Voldoet aan alle behoeften van je parkieten

Zoek jouw verkooppunt via www.garvo.nl/winkels

Iedere maand de W.P.C.-revue volledig in kleur met vele foto's en passende artikelen
 Gratis 'vraag en aanbod' en ook op internet
 De meeste informatie over het parkietengebeuren in België

Interesse?
 Vraag een proefnummer bij:
 Willy Casier
 Tel 0032 51723836
 E-mail:
casiertolpe@skynet.be

Lid worden kost vanuit Nederland 45 euro op rekening 777-5612888-59 van Freddy Desmedt, Biezenhof E10 8800 Roeselare
 IBAN nr.:BE84 7775 6128 8859
 BIC nr.:GKCCBEBB

www.westvlaamseparkietenclub.be